Bias variance trade-off

 rozwiązujemy problem regresji. Skończone zbiory treningowe D:(x_i, g(x_i)) stanowią

niedoskonałe przybliżenie pewnej funkcji g(x)

uczymy modele f(x) na podstawie różnych D
 średni (po wszystkich możliwych D) błąd kwad.,
 który popełnimy dla konkretnego x wynosi:

wskazanie średnio różni się

od konkretnego wskazania

$$\mathbb{E}_D[(f(x) - g(x))^2] = (\mathbb{E}_D[f(x)] - g(x))^2 + \mathbb{E}_D\Big[(\mathbb{E}_D[f(x)] - f(x))^2\Big]$$
Bład kwadratowy dla

Bias: ile średnie wskazanie

Wariancja: ile średnie

Średnia po wszystkich możliwych zbiorach treningowych D

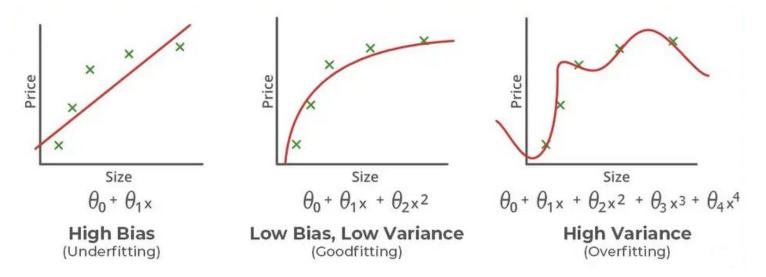
konkretnego x

różni się od g(x) ("średnie wskazanie" to średnia wskazań wszystkich możliwych modeli)

Dla innych fcji straty wychodzi inaczej, ale intuicja jest ta sama: błąd wynika z niedokładności (bias) i zmienności (wariancja) modelu. Model powinien popełniać mały błąd gdy uśrednimy go po wszystkich możliwych zbiorach treningowych i nie miotać się bardzo dla poszczególnych zbiorów treningowych.

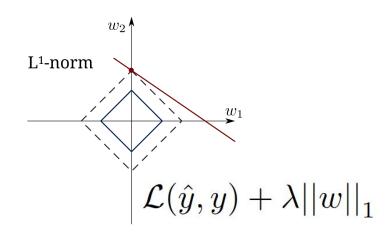
Overfitting

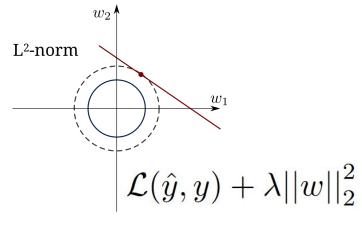
- model mocno dopasowuje się do danych treningowych i zaczyna działać gorzej na danych testowych
- występuje wysoka wariancja, czyli gwałtowna zmiana modelu przy zmianie zbioru treningowego

Regularyzacja

- zestaw technik zapobiegających overfittingowi ("upraszczających" model)
- najprostszy sposób: do funkcji straty dodać karę uzależnioną od parametrów
- regularyzacja L1: sum(abs(parametry))
- regularyzacja L2: sum(parametry^2)
- w prostych modelach (np. w regresji liniowej) L1 prowadzi do zerowania części parametrów, zaś L2 do preferowania mniejszych parametrów
- można pokazać, że w regresji liniowej z błędem kwadr., L2 zmniejsza wariancję

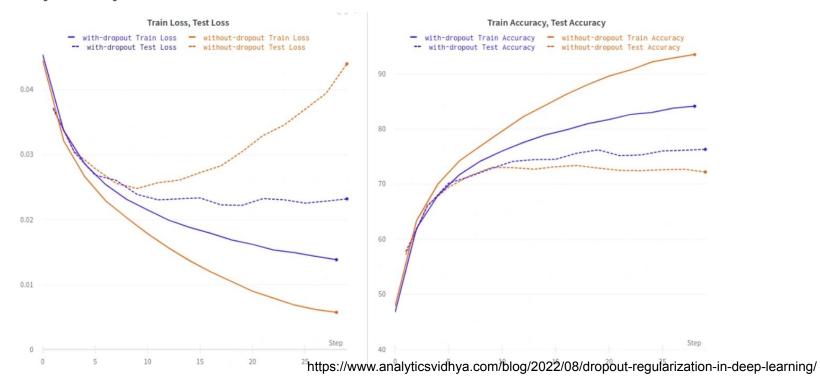

https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=58258966

Overfitting sieci głębokich

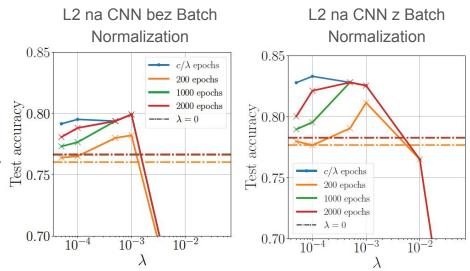
widoczny na wykresie validation loss

Regularyzacja sieci głębokich

- sieci nie zachowują się jak proste modele
- powszechnie znane regularyzatory sieci głębokich: data augmentation, early stopping, dropout, weight decay
- podejrzewane o regularyzację:
   SGD, batch normalization, dosłownie
   wszystkie inne w zal. od źródła
- SGD + reg. L2 = SGD + weight decay
- Adam + reg. L2 ≠ Adam + weight decay (weight decay działa lepiej)

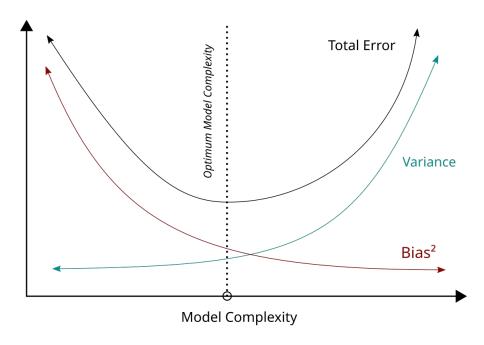
 regularyzatory mają złożony wpływ na wyniki sieci i wchodzą w interakcje z innymi elementami

On the training dynamics of deep networks with L2 regularization (2020)

Overfitting a liczba parametrów modelu

- według tradycyjnej teorii overfitting wynika z nadmiernego skomplikowania modelu
- skomplikowanie można mierzyć na wiele sposobów, jednak nie jest to po prostu liczba parametrów, bo np f(x) = a sin(bx)
- uczenie sieci można przerwać zanim pojawi się mocny overfitting: czy jest wtedy mniej skomplikowana?

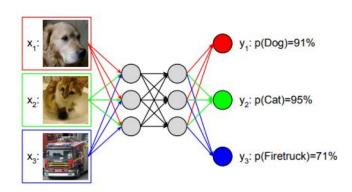

Sieci głębokie mają niezwykle dużo parametrów

- ...a mimo tego naturalnie się regularyzują (zapewne dzięki SGD)
- sieć o 100k parametrów potrafi nauczyć się na 1k elementach
- przykładowa miara złożoności sieci:
   Intrinsic Dimension jak wiele
   losowych kierunków w przestrzeni
   parametrów wystarcza, by dopasować
   model do danego zbioru treningowego
- prostszy problem -> niższe ID
- dla prostszych problemów w jednej sieci można zmieścić kilka naraz

Dataset	MNIST		MNIST (Shuf Pixels)		MNIST (Shuf Labels)	
Network Type	FC	LeNet	FC	LeNet	FC	
Parameter Dim. D	199,210	44,426	199,210	44,426	959,610	
Intrinsic Dim. dint90	750	290	750	1,400	190,000	

 CIFAR-10		ImageNet	Inverted Pendulum	Humanoid	Atari Pong
 FC	LeNet	SqueezeNet	FC	FC	ConvNet
 656,810	62,006	1,248,424	562	166,673	1,005,974
 9,000	2,900	> 500k	4	700	6,000

https://lilianweng.github.io/posts/2019-03-14-overfit/

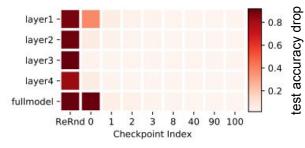
Training Independent Subnetworks for Robust Prediction (2021)

Measuring the Intrinsic Dimension of Objective Landscapes (2018)

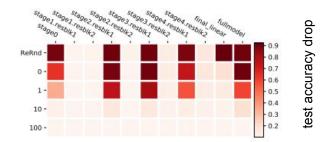
Reconciling modern machine learning practice and the bias-variance trade-off (2018)

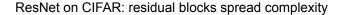
Sieci nie wykorzystują wszystkich swoich parametrów

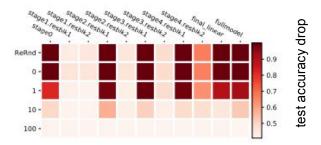
- zwykle ID < liczba parametrów. Czasem da się znaleźć całe niewykorzystane warstwy
- reinitialization robustness: cofamy wybraną warstwę w przeszłość (np. do 1. epoki)
- trening niektórych warstw ma małe znaczenie
- trudny problem ≈ więcej użytecznych warstw

A small fully-connected network on MNIST

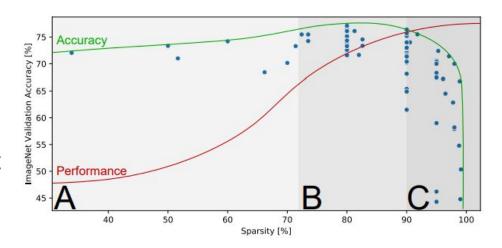

ResNet on ImageNet: more layers become critical

Rzadkie sieci

- niektóre fragmenty sieci można usunąć bez pogorszenia wyników
- pozwala to oszczędzić czas i pamięć, a także może prowadzić do lepszej generalizacji
- pruning sieci można
   przeprowadzać podczas uczenia
   lub po jego zakończeniu
- choć teoria na temat pruningu jest rozbudowana, praktycznych przykładów użycia jest niewiele

 inne sposoby na przyspieszenie sieci są obecnie bardziej popularne, np. obniżanie precyzji obliczeń

Sieci konwolucyjne są rzadkie

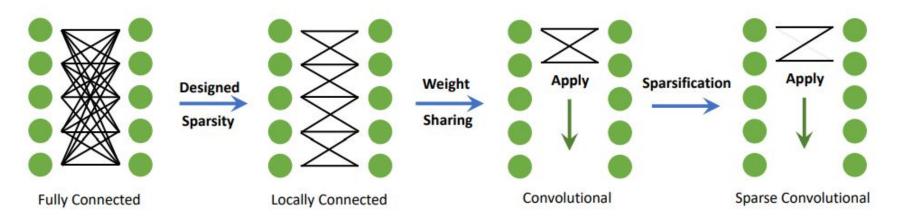
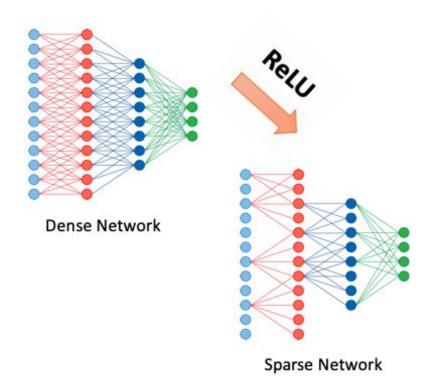

Fig. 3. Convolutional operators as sparse fully-connected operators for a single input and output channel.

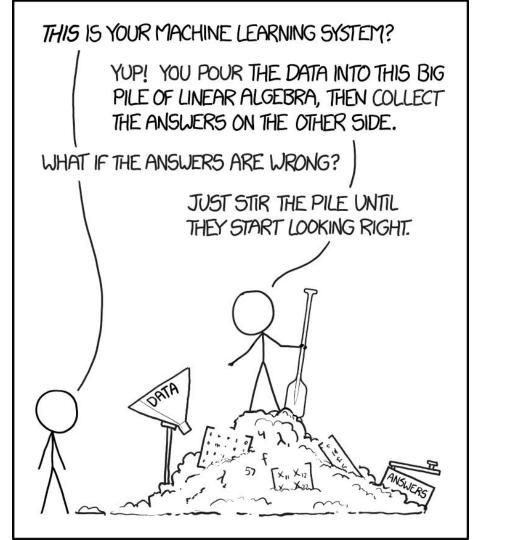
ReLU tworzy rzadkie sieci

- neurony o wyjściu zero są w rzeczywistości wyłączane z sieci
- wyzerowane neurony nie uczą się na danym elemencie, bo nie przepływa przez nie gradient
- duża część sieci może być nieaktywna dla pojedynczych elementów
- być może pomaga to w generalizacji
- rzadką sytuację, w której wiele neuronów wyłącza się dla wszystkich elementów nazywamy "dying ReLU"

Lottery ticket hypothesis

- pruning pozwala zredukować niektóre sieci do 10% oryginalnej wielkości
- redukcja następuje po uczeniu, bo zredukowane sieci zwykle nie nauczyłyby się od zera
- a jednak, odkryto że sieci
  fully-connected zawierają podsieci
  ("winning tickets") które, gdy
  wyizolowane i uczone od zera,
  osiągają podobne test accuracy w tej
  samej liczbie iteracji treningowych
- ciekawe ze względów teoretycznych: sieć jest jak worek losowych inicjalizacji, z których tylko niewielka część (~10%) okazuje się przydatna
- praktyczne zastosowania są
   ograniczone: autorzy osiągnęli dobre
   wyniki dla prostych problemów i
   płytkich sieci. W dodatku winning
   tickets wykrywa się na koniec (ew.
   podczas) trenowania i nie ma
   gwarancji, że wyniki będą dobre

Double descent

 małe i średnie sieci kończą trening na fazie overfittingu, po której wynik na zbiorze testowym stale się pogarsza. Wystarczająco duże sieci zdają się nie mieć takiego problemu: ich straty na train i test maleją asymptotycznie zarówno w miarę wydłużania treningu, jak i w miarę powiększania modelu

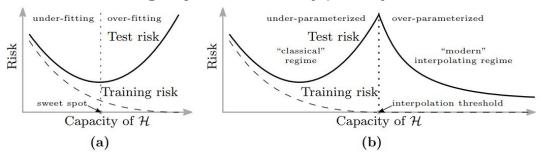

Figure 1: Curves for training risk (dashed line) and test risk (solid line). (a) The classical *U-shaped risk curve* arising from the bias-variance trade-off. (b) The *double descent risk curve*, which incorporates the U-shaped risk curve (i.e., the "classical" regime) together with the observed behavior from using high capacity function classes (i.e., the "modern" interpolating regime), separated by the interpolation threshold. The predictors to the right of the interpolation threshold have zero training risk.

Reconciling modern machine learning practice and the bias-variance trade-off (2018)

Scaling law: wielkość modelu przy zadanym budżecie

- gdy nie grozi nam overfitting, jedynym ograniczeniem staje się budżet
- chcielibyśmy mieć nieskończenie duży model i uczyć go nieskończenie długo
- przy określonym budżecie większy model ≈ mniej uczenia
- dla ustalonej rodziny modeli optymalna wielkość modelu zdaje się spełniać prostą statystyczną zależność
- dla Llamy3
   dobra_wielkość_train = 0.29 budżet
   0.53

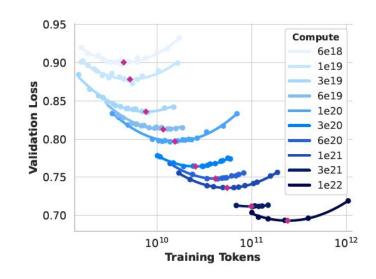
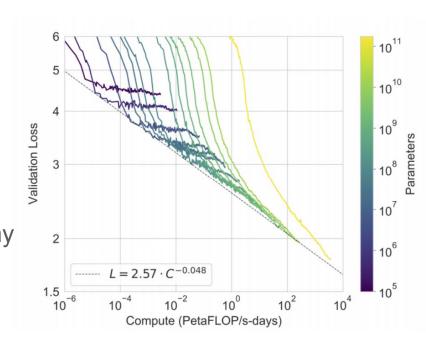

Figure 2 Scaling law IsoFLOPs curves between 6×10^{18} and 10^{22} FLOPs. The loss is the negative log-likelihood on a held-out validation set. We approximate measurements at each compute scale using a second degree polynomial.

Scaling law: przewidywanie wyników modelu

- ogólna postać scaling law to empiryczna zależność pomiędzy 4-ma wielkościami:
- N: parametry modelu
- D: elementy widziane podczas treningu
- C: koszt uczenia (budżet), C ~ N * D
- L: wynik sieci (strata na teście)
- zwykle bierzemy kilka małych C, tworzymy modele z naszej rodziny dla różnych (N, D, C), aby ustalić jak najlepsze (D, N) zależy od C (poprzedni slajd), a także oszacować, jak L zależy od C (po prawej)

- dzięki temu wiemy, jak dobrać (D, N) dla docelowego C i jakie L dostaniemy

Scaling law: przewidywanie wyników modelu

- scaling law pozwoliło przewidzieć stratę i wynik na benchmarkach Llama3

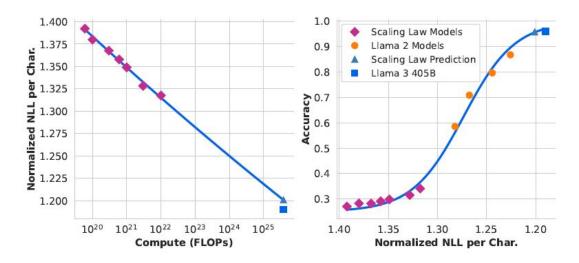

Figure 4 Scaling law forecast for ARC Challenge. Left: Normalized negative log-likelihood of the correct answer on the ARC Challenge benchmark as a function of pre-training FLOPs. Right: ARC Challenge benchmark accuracy as a function of the normalized negative log-likelihood of the correct answer. This analysis enables us to predict model performance on the ARC Challenge benchmark before pre-training commences. See text for details.

The Llama 3 Herd of Models (2024)

Shortcut learning in deep neural networks

Robert Geirhos , Jörn-Henrik Jacobsen, Claudio Michaelis, Richard Zemel, Wieland Brendel, Matthias

Bethge & Felix A. Wichmann

Nature Machine Intelligence 2, 665–673 (2020) Cite this article

16k Accesses 710 Citations 405 Altmetric Metrics

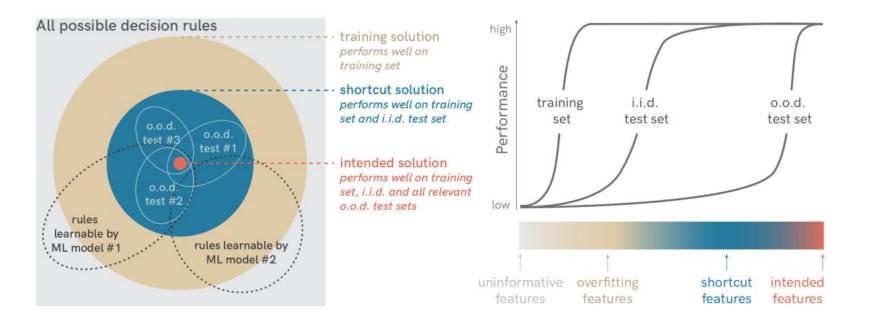
Article: Super Bowl 50

Paragraph: "Peython Manning became the first quarterback ever to lead two different teams to multiple Super Bowls. He is also the oldest quarterback ever to play in a Super Bowl at age 39. The past record was held by John Elway, who led the Broncos to victory in Super Bowl XXXIII at age 38 and is currently Denver's Executive Vice President of Football Operations and General Manager. Quarterback Jeff Dean had a jersey number 37 in Champ Bowl XXXIV."

Question: "What is the name of the quarterback who was 38 in Super Rowl XXXIII?"

Original Prediction: John Elway
Prediction under adversary: Jeff Dean

Task for DNN	Caption image	Recognise object	Recognise pneumonia	Answer question
Task for DIVIN	Caption image	Necognise object	Necognise prieumonia	Answer question
Problem	Describes green hillside as grazing sheep	Hallucinates teapot if cer- tain patterns are present	Fails on scans from new hospitals	Changes answer if irrelevant information is added
Shortcut	Uses background to recognise primary object	Uses features irrecognisable to humans	Looks at hospital token, not lung	Only looks at last sentence and ignores context

Figure 3. Taxonomy of decision rules. Among the set of all possible rules, only some solve the training data. Among the solutions that solve the training data, only some generalise to an i.i.d. test set. Among those solutions, shortcuts fail to generalise to different data (o.o.d. test sets), but the intended solution does generalise.

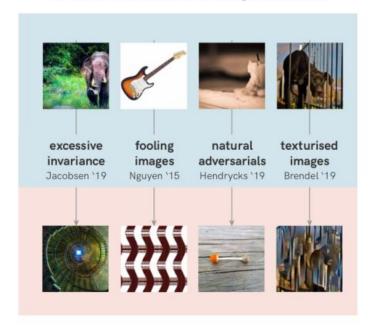
same category for humans

but not for DNNs (intended generalisation)

i.i.d. domain adversarial shift examples distortions texture background pose e.g. Wang '18 Szegedy '13 e.g. Dodge '19 Alcorn '19 Geirhos '19 Beery '18 0.0.d.

same category for DNNs

but not for humans (unintended generalisation)

Figure 4. Both human and machine vision generalise, but they generalise very differently. Left: image pairs that belong to the same category for humans, but not for DNNs. Right: images pairs assigned to the same category by a variety of DNNs, but not by humans.

Data-centric Al

- buzzword który zwraca uwagę na ważne zjawisko: zwykle znacznie więcej czasu idzie na zbieranie i przygotowywanie danych niż na wybór i uczenie modelu
- teoria ML koncentruje się na modelach
- czasem większą poprawę można uzyskać pracując nad danymi

data-centric approach to zwykle usuwanie outlierów, wykrywanie mislabeled samples, wspieranie zbierania danych (active training), data augmentation i EDA

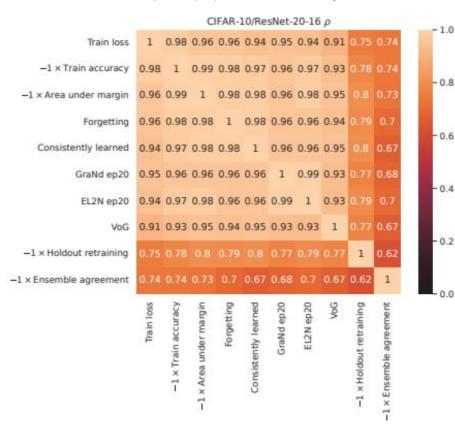
CIFAR-10 given label:

Mierzenie trudności

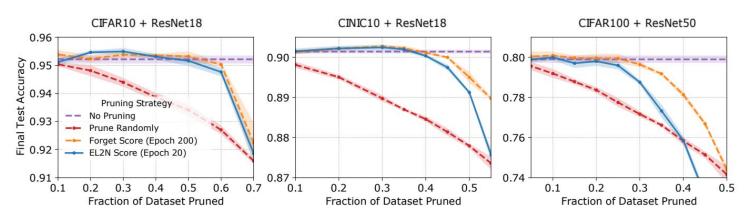
- elementy ze zbioru danych można uporządkować pod względem "trudności" dla danego modelu
- istnieje wiele miar trudności, w większości mocno skorelowanych
- niektóre wymagają, aby element należał do zbioru treningowego, a niektóre nie
- niestety, miary trudności są zwykle wrażliwe na losową inicjalizację; aby dokładnie je określić musimy nauczyć model wiele razy

Spearman (rank) correlation between difficulty scores

Najłatwiejsze elementy są najmniej ważne

- balansowanie zbioru danych to nie tylko równanie klas: niektóre elementy są tak łatwe lub tak mylące, że usunięcie ich może prowadzić do lepszych wyników
- poniżej, do usunięcia najłatwiejszych el. zostały użyte dwie miary trudności: ile razy dany element został zapomniany podczas trenowania i jak mocno wpływał na gradient funkcji straty

Deep Learning on a Data Diet: Finding Important Examples Early in Training (2023)

Różne architektury mają trudności z różnymi elementami

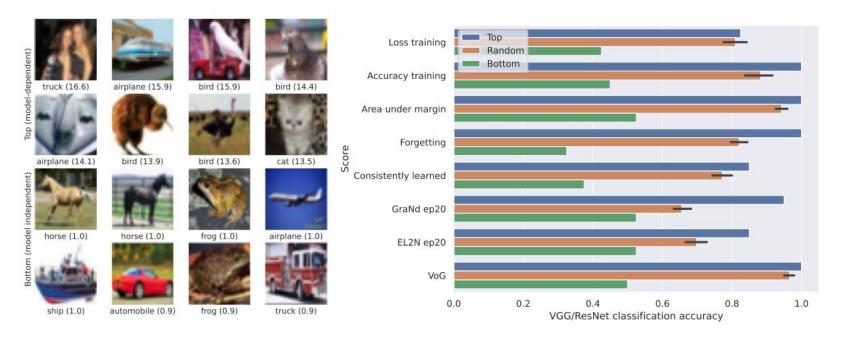

Figure 1: **Left:** Top 8 CIFAR-10 examples most/least sensitive to inductive biases (model width, depth, and architecture), ranked by statistical significance of changes to difficulty score for pairwise model comparisons (see Section 4.3 for more details). Numbers indicate mean $-\log P$ value of each example. **Right:** Distinguishing between VGG and ResNet using the top 8 examples (Left) as features for logistic regression.

Przykładowa miara trudności: prediction depth

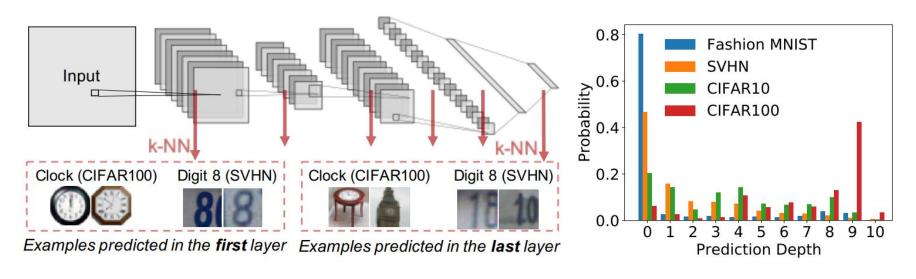

Figure 1: Deep models use fewer layers to (effectively) determine the prediction for easy examples and more layers for hard examples. Left: A cartoon illustrating the definition of prediction depth (given in Section 2.1).

Dzielenie danych za pomocą prediction depth

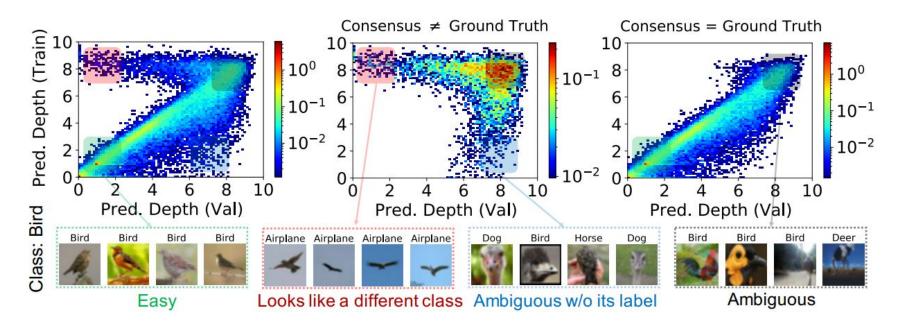

Figure 7: The prediction depth can be the same, or very different for the same input when it occurs in the train and validation splits. Corners of this plot correspond to different forms of example difficulty. (See Section 4 for discussion.)

Kalibracja

- czy wartości zwracane przez model są dobrym przybliżeniem rzeczywistego prawdopodobieństwa?
- zapomniany problem z tradycyjnego ML (np. drzewa binarne są źle skalibrowane), który stał się ostatnio na powrót popularny

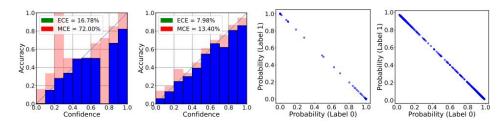
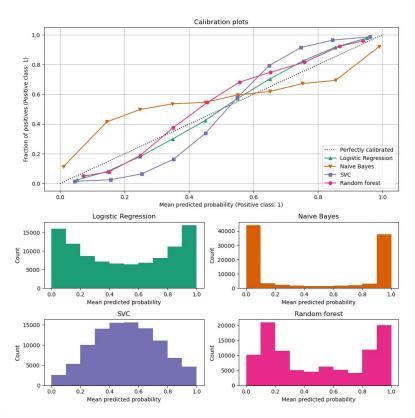

Figure 1: An illustration of model calibration. Uncalibrated model (left) that trained with standard cross-entropy loss and calibrated model (right) that trained with focal loss ($\gamma=5$), have similar predictive performance on a binary classification task (accuracy is 83.8% and 83.4% respectively),

https://scikit-learn.org/1.5/modules/calibration.html Calibration in Deep Learning: A Survey of the State-of-the-Art (2024)

Zła kalibracja: przykład

powinno być bliżej 1% dla obu graczy; ta pozycja to praktycznie już remis

Losowe filtry konwolucyjne

- losowo zainicjalizowanych
   nietrenowanych filtrów
   konwolucyjnych można używać do
   feature extraction
- na tak stworzonych cechach można zastosować tradycyjny klasyfikator, np. Linear Classification z reg. L2, aby uzyskać prosty model
- podejście to pozwoliło osiągnąć wyniki state-of-the-art w
   Time Series Classification

```
class RandomConvFilters(nn.Module):
   def __init__(self, input_is_grayscale, num_filters):
       super(RandomConvFilters, self). init ()
       self.conv1 = nn.Conv2d(
           1 if input is grayscale else 3,
           num filters,
       self.conv1.requires grad = False
   def forward(self, x):
       x = self.conv1(x)
       return (x>0).float().mean(dim=[2,3]) # proportion of positive value
class LogisticRegression(nn.Module):
   def init (self, num_inputs, num_classes):
       super(LogisticRegression, self). init ()
       self.fc1 = nn.Linear(num inputs, num classes)
   def forward(self, x):
       x = self.fc1(x)
       return x
```